

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BẮC HÀ - TỈNH LÀO CAI

-Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Trần Thị Thọ.

Các Hội thẩm nhân dân: - Ông Vàng Văn Thủy

- Ông Giàng Seo Hồng

- ***Thư ký phiên tòa:*** Ông Nguyễn Anh Tuấn - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai tham gia phiên tòa:*** Ông Hoàng Văn Lĩnh - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 12 năm 2023, tại Nhà văn hóa đa năng xã Na Hối, huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai. Xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số:22/2023/TLST-HS, ngày 10/11/2023, theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 22/2023/QĐXXST-HS, ngày 06/12/2023 đối với bị cáo:

Họ và tên: **Lý Thị Đ**, sinh ngày 08 tháng 03 năm 1961, tại huyện B, tỉnh Lào Cai. Nơi cư trú: Thôn Kho V, xã C, huyện B, tỉnh Lào Cai; Giới tính: Nữ; Nghề nghiệp: tự do; Trình độ văn hoá: Không biết chữ; Dân tộc: Dao; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt Nam; Con ông: Lý Văn Ch (đã chết) và bà Bàn Thị Nh (đã chết); Chồng là: Bàn Văn S (đã chết); Bị cáo có 03 con. Tiền án; Tiền sự: Không; Nhân thân: tốt; Bị cáo đang bị áp dụng lệnh cấp đi khỏi nơi cư trú. Hiện đang tại ngoại tại thôn Kho V, xã C, huyện B, tỉnh Lào Cai - Có mặt.

- Người bào chữa cho bị cáo là: Bà Đỗ Thị Ngọc -Trợ giúp viên pháp lý Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Lào Cai - Có mặt.

-***Bị hại:*** Ban Quản lý rừng phòng hộ thuộc Hạt kiểm lâm huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai.

-Người đại diện theo pháp luật: Ông Lương Văn M - Phó hạt trưởng Hạt kiểm lâm kiêm Trưởng ban quản lý rừng phòng hộ.

-Người đại diện theo ủy quyền: Ông Trịnh Xuân Th - Viên chức Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai (Văn bản ủy quyền số 01/UQ, ngày 05/10/2023).

Trú tại: Thôn B, xã B, huyện B, tỉnh Lào Cai - Có ý kiến đề nghị xét xử vắng mặt.

- ***Người phiên dịch tiếng Dao:*** Chị Bàn Thị H - Sinh năm 1985.

Trú tại: Thôn Kho V, xã C, huyện B tỉnh Lào Cai - Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau: Khoảng đầu tháng 06 năm 2023 Lý Thị Đ, trú tại thôn Kho V, xã C, huyện B, tỉnh Lào Cai biết Lý Thị Đ1 là người cùng thôn phát phá khu rừng vầu thuộc thôn Kho V, xã C, huyện B, gần khu vực rừng vầu mà trước đây gia đình Đ đã từng sử dụng làm nương rẫy, bỏ hoang khoảng 15 năm không còn canh tác. Lý Thị Đ cũng nảy sinh ý định đi phát phá cây vầu để lấy đất trồng lúa nương nên đã tự ý đi phát phá mà không xin phép cơ quan có thẩm quyền. Khu rừng này là rừng tự nhiên phòng hộ, đã được Nhà nước cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Hà từ năm 2009. Khi phát phá cây vầu, Lý Thị Đ sử dụng 01 dao tay của mình đi phát phá 02 ngày thì bị can Đ nhờ ông Lý Đình D, trú tại thôn Ải D, thị trấn Nông Trường Ph, huyện Bảo Th, tỉnh Lào Cai (*là người sống chung như vợ chồng với Đ từ năm 2021 đến nay*) đi phát giúp (*Đ nói với D là đất rừng cũ của gia đình*), Bị cáo Đ cùng ông D phát phá tiếp 04 ngày nữa thì xong. Đến buổi chiều ngày 12/6/2023, Tổ công tác Trạm kiểm lâm xã Bảo Nhai phối hợp với Chính quyền địa phương và Tổ bảo vệ rừng thôn Kho V, xã C tuần tra, kiểm soát thì phát hiện vụ việc nên báo cáo lên Hạt kiểm lâm huyện Bắc Hà. Ngày 13/6/2023 Hạt kiểm lâm huyện Bắc Hà, phối hợp cùng Cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện Bắc Hà tiến hành xác định hiện trường lập hồ sơ giải quyết vụ việc. Tại hiện trường toàn bộ cây vầu trên diện tích bị chặt hạ đã ngả màu vàng, cây bị chặt hạ có đường kính gốc từ 01cm đến 05cm, chiều cao vút ngọn từ 03 mét đến 08 mét. Tại Cơ quan điều tra bị cáo Lý Thị Đ đã khai nhận hành vi phạm tội của mình.

Tại bản Kết luận giám định số:14/KL/GĐTP ngày 30/8/2023 của Sở nông nghiệp và phát triển nông thôn tỉnh Lào Cai kết luận: Vị trí rừng bị thiệt hại thuộc các lô 35, 39, 39b, khoảnh 6, Tiểu khu 186 thuộc thôn Kho V, xã C, huyện B. Tổng diện tích bị thiệt hại là 3.382 m². Loại rừng, trạng thái rừng: Theo hồ sơ có 3.026 m² lá rộng thường xanh nghèo (TXN) và 356 m² là đất trồng (DT1).

Tại bản kết luận định giá tài sản số: 13/KLĐGTS ngày 05/9/2023 của Hội đồng định giá tài sản trong tố tụng huyện Bắc Hà xác định: 3.382 m² quy đổi thành 0,3382 ha x 1.400.000 đồng/ha = 473.480 đồng (*Bốn trăm bảy mươi ba nghìn bốn trăm tám mươi đồng*).

Tại bản cáo trạng số: 24/CT-VKS-BH, ngày 09/11/2023 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai truy tố bị cáo Lý Thị Đ về tội “Hủy hoại rừng”, theo điểm c khoản 1 Điều 243 Bộ luật hình sự.

Tại phiên tòa hôm nay:

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai trình bày lời luận tội, tranh luận: Giữ nguyên quan điểm truy tố đối với bị cáo và đề nghị Hội đồng xét xử tuyên bố bị cáo Lý Thị Đ phạm tội “Hủy hoại rừng”.

Áp dụng Điều 243 khoản 1 điểm c; điểm b,h, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 ; Điều 65 Bộ luật hình sự. Đề nghị xử phạt bị cáo Lý Thị Đ từ 01 năm 02 tháng đến 01 năm 05 tháng tù, cho hưởng án treo. Thời gian thử thách từ 24 tháng đến 28 tháng. Không

áp dụng hình phạt bổ sung là phạt tiền đối với bị cáo. Về phần dân sự: Không đề cập giải quyết. Về xử lý vật chứng: Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a khoản 2 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự. Tịch thu tiêu hủy: 01 (một) con dao tay, loại một lưỡi dài 50cm và 01 (một) con dao tay, loại dao một lưỡi dài 32cm. Về phần án phí miễn toàn bộ án phí cho bị cáo. Quyền kháng cáo được thực hiện theo quy định của pháp luật.

Đối với 1.201 cây vầu đề tại hiện trường đã bị hư hỏng không đề nghị xử lý.

- Bà Đỗ Thị Ngọc là người bào chữa cho bị cáo Đ trình bày quan điểm bào chữa: Nhất trí với quan điểm của Viện kiểm sát về tội danh và điều luật áp dụng. Đồng thời, đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng điểm c khoản 1 Điều 243 và điểm b, h, s khoản 1, khoản 2 Điều 51, Điều 65 của Bộ luật hình sự cho bị cáo Lý Thị Đ được hưởng mức án 01 năm tù, cho hưởng án treo. Đề nghị miễn án phí cho bị cáo.

- Bị cáo Lý Thị Đ đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội như nội dung vụ án đã tóm tắt ở trên. Bị cáo xin Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo được hưởng án treo.

- Bị hại: Ông Trịnh Xuân Th là người đại diện theo ủy quyền của bị hại vắng mặt tại phiên tòa, nhưng có ý kiến đề nghị về phần hình phạt xin giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo vì diện tích rừng đã được phủ xanh và không yêu cầu bồi thường về phần dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Về hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan điều tra Công an huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai, Điều tra viên. Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục qui định của Bộ luật Tố tụng Hình sự. Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo, bị hại không có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

[2]. Về hành vi phạm tội của bị cáo Lý Thị Đ: Tại phiên tòa bị cáo Đ đã thừa nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình, bị cáo khai: Do muốn có đất trồng lúa nương, nên bị cáo Đ đã tự mình đến khu rừng thuộc thôn Kho V, xã C chặt phá rừng. Khoảng 07 ngày trong tháng 6 năm 2023 bị cáo Đ đã dùng dao phát, chặt hủy hoại 3.382m² diện tích rừng tự nhiên, chức năng phòng hộ, gây thiệt hại về lâm sản là 1.201 cây Vầu, có trị giá là 473,480 đồng (*Sáu trăm bảy ba nghìn bốn trăm tám mươi đồng*). Thuộc các lô 35, 39, 39b, khoảnh 6, Tiểu khu 186 thuộc thôn Kho Vàng, xã Cốc Lầu, huyện Bắc Hà. Khu đất trên nằm trong diện tích đất đã cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Hà. Lời khai nhận tội của bị cáo phù hợp với biên bản khám nghiệm hiện trường, kết luận giám định, kết luận định giá, lời khai của đại diện bị hại và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án. Bị cáo là người có đầy đủ năng lực nhận thức và điều khiển hành vi của mình. Như vậy, hành vi của bị cáo gây ra đã đủ yếu tố cấu thành tội “Hủy hoại rừng”, nên

Viện kiểm sát nhân dân huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai truy tố bị cáo Lý Thị Đ về tội “Hủy hoại rừng” theo điểm c khoản 1 Điều 243 Bộ luật hình sự là có căn cứ, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Hành vi của bị cáo gây ra làm mất trật tự trị an tại địa phương, xâm hại nghiêm trọng đến môi trường rừng, môi trường sinh sống của các loài động, thực vật, gây mất cân bằng tới hệ sinh thái, vi phạm các quy định của Nhà nước về khai thác và bảo vệ rừng. Bị cáo nhận thức rõ hành vi của mình là vi phạm pháp luật, nhưng vì mục đích cá nhân nên cố ý hủy hoại rừng. Vì vậy, cần phải xử lý nghiêm minh trước pháp luật, nhằm răn đe và phòng ngừa chung.

[3]. Về tình tiết giảm nhẹ, tăng nặng trách nhiệm hình sự:

[3.1]. Về tình tiết giảm nhẹ: Quá trình điều tra và tại phiên tòa hôm nay bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải, phạm tội nhưng gây thiệt hại không lớn, đã tự nguyện bồi thường toàn bộ thiệt hại cho bị hại, nhằm khắc phục hậu quả do hành vi phạm tội của mình đã gây ra. Đại diện cho bị hại có đơn xin giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo. Do vậy, cần cho bị cáo được hưởng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự theo qui định tại điểm b, h, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự.

Xét thấy. Bị cáo được hưởng 03 tình tiết giảm nhẹ quy định tại khoản 1 và 01 tình tiết giảm nhẹ theo quy định tại khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự. Bị cáo có nhân thân tốt, có nơi cư trú rõ ràng, trước khi phạm tội bị cáo luôn chấp hành tốt các quy định tại địa phương. Bị cáo là người dân tộc thiểu số, thuộc diện hộ nghèo, sống ở vùng kinh tế khó khăn, không biết chữ, nhận thức về pháp luật còn hạn chế, bản thân thường xuyên ốm đau. Hơn nữa, diện tích rừng bị hủy hoại qua kiểm tra rừng đã tái sinh, cây vầu mọc rải rác trên diện tích bị hủy hoại, không có khoảng trống, chiều cao trung bình là 1,5m, đường kính trung bình là 02cm. Mặt khác, Ban quản lý rừng phòng hộ thuộc Hạt kiểm lâm huyện Bắc Hà và chính quyền xã Cốc Lầu cũng có một phần trách nhiệm trong việc quản lý, bảo vệ, nhưng không thường xuyên kiểm tra, dẫn đến việc không kịp thời phát hiện hành vi chặt, phá rừng của bị cáo Đ để ngăn chặn, giảm bớt thiệt hại. Vì vậy, không cần thiết phải cách ly bị cáo ra khỏi đời sống xã hội mà giao cho địa phương nơi bị cáo cư trú giám sát, giáo dục cũng đủ răn đe, giáo dục và phòng ngừa chung.

[3.2]. Về tình tiết tăng nặng: Bị cáo không phải chịu tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự.

[4]. Về hình phạt bổ sung: Xét thấy bị cáo không có thu nhập, không có tài sản gì, nên không cần áp dụng hình phạt bổ sung là phạt tiền đối với bị cáo.

[5]. Trong vụ án này còn có ông Lý Đình D là người ở nơi khác đến sống chung với bị cáo Lý Thị Đ, được Đ nhờ đi phát giúp, ông D không biết rừng đã được cấp cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Hà, nên Cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện Bắc Hà không đề nghị xem xét xử lý là phù hợp.

[6]. Về trách nhiệm dân sự: Ngày 27 tháng 10 năm 2023, bị cáo Lý Thị Đ đã tự nguyện bồi thường thiệt hại với số tiền là 473.480 đồng. Người được ủy quyền đại diện hợp pháp cho bị hại Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Bắc Hà là ông Trịnh Xuân Th đã nhận đủ số tiền trên và không có yêu cầu giải quyết phần bồi thường dân sự. Do vậy, Hội đồng xét xử không xem xét, giải quyết lại phần trách nhiệm dân sự.

[7]. Về xử lý vật chứng: Quá trình điều tra cơ quan điều tra đã thu giữ của bị cáo Đò: 01 (một) con dao tay, loại một lưỡi dài 50cm; chuôi dao bằng gỗ hình trụ tròn dài 21cm, đường kính 3cm, thân dao bằng sắt dài 29cm, phần giữa của bản dao rộng 5,5cm và 01 (một) con dao tay, loại dao một lưỡi dài 32cm bằng sắt, chuôi dao bằng gỗ hình trụ tròn dài 21cm, đường kính 3cm, rộng nhất dao 6,4cm, hẹp nhất dao 3,5cm. Đây là công cụ, phương tiện phạm tội, đã qua sử dụng, không còn giá trị sử dụng, nên cần tịch thu để tiêu hủy.

+ Đối với 1.201 cây Vầu đã bị chặt hạ có đường kính từ 01cm đến 05cm. Ngày 12/6/2023 Hạt kiểm Lâm huyện Bắc Hà đã tiến hành kiểm tra xác định toàn bộ số cây Vầu bị chặt hạ đã khô, nằm rải rác trên diện tích đất đã bị phát phá, do địa hình rừng núi hiểm trở, số lượng cây vầu lớn, không được thu gom để chuyển về kho để bảo quản được lên đã bàn giao cho tổ bảo vệ rừng xã Cốc Lầu trông coi. Quá trình khám nghiệm hiện trường đã chụp ảnh lưu hồ sơ và bàn giao cho Tổ bảo vệ rừng xã Cốc Lầu trông coi, bảo vệ phục vụ cho công tác xét xử và thi hành án. Tại biên bản làm việc ngày 08/11/2023 đã xác định 1.201 cây Vầu không được thu gom để tại hiện trường, không thu hồi về kho vật chứng được, qua thời gian đã lâu, do ảnh hưởng thời tiết, môi trường nên đã hư hỏng hoàn toàn. Do vậy, Hội đồng xét xử xác định số vật chứng trên không còn nữa, nên không đề cập xử lý.

[8]. Những chứng cứ buộc tội, chứng cứ gỡ tội của Kiểm sát viên, bị cáo và những người tham gia tố tụng khác đều phù hợp. Về mức hình phạt người bào chữa đề nghị đối với bị cáo Lý Thị Đ là từ 01 năm tù, cho hưởng án treo là nhẹ, chưa phù hợp với tính chất, mức độ, hành vi của bị cáo, nên không được Hội đồng xét xử chấp nhận.

[9]. Về án phí: Bị cáo có đơn đề nghị miễn toàn bộ tiền án phí hình sự. Xét thấy bị cáo là đồng bào dân tộc thiểu số ở thôn Kho V, xã C thuộc xã có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, nên miễn toàn bộ tiền án phí cho bị cáo theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 .

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

1. Về trách nhiệm hình sự, hình phạt: Tuyên bố bị cáo Lý Thị Đ phạm tội “Hủy hoại rừng”.

Căn cứ điểm c Khoản 1 Điều 243; điểm b, h, s Khoản 1, Khoản 2 Điều 51, Khoản 1, Khoản 2 Điều 65 của Bộ luật hình sự. Xử phạt bị cáo Lý Thị Đ 01 (một) năm 03 (ba) tháng tù, cho hưởng án treo. Thời gian thử thách là 02 (hai) năm 06 (sáu) tháng, tính từ ngày tuyên án sơ thẩm.

Giao bị cáo Lý Thị Đ cho Ủy ban nhân dân xã Cốc Lầu, huyện Bắc Hà, tỉnh Lào Cai giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách.

Trường hợp người được hưởng án treo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo qui định tại Điều 92 của Luật thi hình án Hình sự.

Trong thời gian thử thách, nếu người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

2. Về vật chứng: Căn cứ điểm a Khoản 1 Điều 47 Bộ luật Hình sự; điểm c Khoản 2 Điều 106 Bộ luật tố tụng Hình sự:

- Tịch thu tiêu hủy: 01 (một) con dao tay, loại một lưỡi dài 50cm và 01 (một) con dao tay, loại dao một lưỡi dài 32cm.

(Theo Biên bản về việc giao nhận vật chứng, tài sản giữa Cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện Bắc Hà và Chi cục Thi hành án dân sự huyện Bắc Hà ngày 09 tháng 11 năm 2023).

3. Về án phí: Căn cứ vào Khoản 2 Điều 136 Bộ luật Tố tụng hình sự; điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016: Miễn toàn bộ tiền án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo Lý Thị Đ.

4. Quyền kháng cáo Bản án: Bị cáo có mặt được quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Bị hại vắng mặt được quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc niêm yết.

Nơi nhận

- TAND tỉnh Lào Cai;
- VKSND tỉnh Lào Cai;
- VKSND h. Bắc Hà;
- CQCSĐT CA h. Bắc Hà;
- CQTHAHS CA h. Bắc Hà;
- Sở tư pháp T. Lào Cai;
- BPHSNV CA Bắc Hà (để chuyển CA tỉnh);
- P.THA& HTTPCA T. Lào Cai;
- Bị cáo; NBC cho BC;
- Bị hại;
- UBND xã Cốc Lầu;
- THA HS;
- CCTHADS;
- Lưu HS; TA; VP.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Trần Thị Thọ

HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM

CÁC HỘI THẨM NHÂN DÂN

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Vàng Văn Thủy Giảng Seo Hồng

Trần Thị Thọ